



KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 21.4.2006
COM(2006) 169 konč.

2006/0058 (CNS)

Predlog

**SKLEP SVETA IN PREDSTAVNIKOV VLAD DRŽAV ČLANIC EVROPSKE UNIJE,
KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA**

**o podpisu in začasni uporabi Sporazuma o zračnem prometu med Evropsko skupnostjo
in njenimi državami članicami na eni strani in Združenimi državami Amerike na drugi**

Predlog

**SKLEP SVETA IN PREDSTAVNIKOV VLAD DRŽAV ČLANIC EVROPSKE UNIJE,
KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA**

**o sklenitvi Sporazuma o zračnem prometu med Evropsko skupnostjo in njenimi
državami članicami na eni strani in Združenimi državami Amerike na drugi**

(predložila Komisija)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1) OKVIR PREDLOGA

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Sporazum o zračnem prometu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Združenimi državami Amerike na drugi je bil oblikovan na pogajanjih v okviru pooblastila Sveta, prejetega junija 2003. Zračni promet med EU in ZDA zdaj deluje na podlagi dvostranskih sporazumov med posameznimi državami članicami in ZDA. Ti dvostranski sporazumi vsebujejo določbe, za katere je Sodišče evropskih skupnosti novembra 2002 razsodilo, da so nezdržljive z zakonodajo Skupnosti, in zato je nujno, da se za zračni promet EU/ZDA vzpostavi nov okvir na ravni Skupnosti. Ta sporazum je celovit sporazum na prvi stopnji in vsebuje zavezo obeh strani za začetek pogajanj na drugi stopnji v opredeljenem časovnem okviru. Izpolnil bi pravne zahteve Skupnosti ter transatlantskim letalskim potnikom in špediterjem prinesel bistvene neposredne gospodarske koristi.

- **Splošni okvir**

V pooblastilu za pogajanja je določen cilj vzpostaviti odprti zračni prostor (OAA) med EU in ZDA. Tako bi bil oblikovan enotni trg za zračni promet med EU in ZDA, na katerem bi se naložbe lahko prosto pretakale in kjer bi lahko letalski prevozniki EU in ZDA zagotavljali zračni promet brez omejitev, tudi na domačih trgih obeh pogodbenic. Uresničitev pooblastila v celoti bi zahtevala bistvene zakonodajne spremembe v Združenih državah, zlasti pri odpravi sedanjih pravnih omejitev za tuje lastništvo in nadzor letalskih prevoznikov ZDA ter pri kabotaži. Ta vprašanja so v ZDA še vedno izredno politično občutljiva. Zaradi tega pooblastilo izrecno priznava možnost izvajanja sporazuma po stopnjah, vendar zahteva mehanizme, ki zagotavljajo napredovanje na naslednje stopnje.

EU je med pogajanjem sprejela, da kabotaža ne more biti del sporazuma na prvi stopnji, vendar je ZDA dala jasno vedeti, da bi bil sporazum na prvi stopnji za EU sprejemljiv le, če bi bil dosežen pomemben napredek pri umiku omejitev za lastništvo in nadzor letalskih prevoznikov ZDA. Ameriško Ministrstvo za promet je 2. novembra 2005 izdalo „Obvestilo o predlaganem oblikovanju predpisov“ (NPRM), ki bi drugače razložilo zakonsko zahtevo, da so letalski prevozniki ZDA pod „dejanskim nadzorom“ državljanov ZDA, s čimer bi se razširile možnosti, da bi tuji državljani vlagali v letalske prevoznike ZDA in sodelovali pri njihovem upravljanju.

Na podlagi pogajalskih smernic pooblastila je Komisija besedilo sporazuma z Združenimi državami Amerike dokončno oblikovala na sklepnem krogu pogajanj 18. novembra 2005. Pri dokončnem oblikovanju besedila Sporazuma je EU navedla, da bodo pri odločitvi, ali nadaljevati s Sporazumom, Evropska skupnost in njene države članice upoštevale rezultate procesa NPRM, kot bodo izraženi v končnem predpisu. Sprejetje sklepa Sveta bo zato odvisno od predhodnega sprejetja končnega predpisa Ministrstva za promet ZDA, za katerega bo Svet presodil, da pomeni jasne, pomembne in korenite spremembe politike ZDA na tem področju. Če bo končni predpis Ministrstva za promet objavljen dovolj hitro in če bo presoja Sveta pozitivna, je predvideno, da bo Sporazum podpisan v prvi polovici leta 2006.

- **Sedanje določbe na področju, na katero se nanaša predlog**

Določbe Sporazuma nadomeščajo 20 sedanjih dvostranskih sporazumov o zračnem prometu med državami članicami in Združenimi državami.

- **Usklajenost z drugimi politikami in cilji Unije**

Sklenitev Sporazuma o zračnem prometu z Združenimi državami je bila dolgoletna prednostna naloga EU in je ključna sestavina razvoja zunanje politike EU na področju letalstva, kot je opredeljena v Sporočilu Komisije COM(2005) 79 konč. „Razvijanje agende zunanje letalske politike Skupnosti“. Sporazum bo tudi služil temeljnemu cilju zunanje letalske politike Skupnosti, saj bo uskladal sedanje dvostranske sporazume o zračnem prometu z zakonodajo Skupnosti.

2) POSVETOVANJE ZAINTERESIRANIH STRANK IN PRESOJA VPLIVA

- **Posvetovanje zainteresiranih strank**

Posvetovalne metode, glavni obravnavani sektorji in splošne značilnosti vprašanih

Komisija se je skozi ves pogajalski proces obširno posvetovala z interesnimi skupinami, zlasti prek rednih srečanj posvetovalnega foruma predstavnikov letalskih prevoznikov, letališč in delavskih organizacij.

Povzetek odgovorov in njihovo upoštevanje

Izvedenih je bilo več kot 10 srečanj s posvetovalnim forumom, kjer so se podrobno obravnavali vsi elementi pogajanj. Vse pripombe interesnih skupin so se ustrezno upoštevale pri pripravi pogajalskega izhodišča Skupnosti.

- **Zbiranje in uporaba strokovne podpore**

Zunanja strokovna podpora ni bila potrebna.

- **Presoja vpliva**

Sporazum je pomemben prvi korak h končnemu cilju EU za vzpostavitev odprtega zračnega prostora med EU in ZDA. V poročilu, ki so ga leta 2002 za Komisijo pripravili svetovalci iz ZDA, in sicer the Brattle Group, je predvideno, da bi odprti zračni prostor med EU in ZDA prinesel več kakor 17 milijonov dodatnih potnikov na leto, vsaj 5 milijard eurov koristi za potrošnike na leto, okreplil pa bi tudi zaposlovanje na obeh straneh Atlantika.

Sporazum ustanavlja skupni odbor, ki bo odgovoren za pregledovanje izvajanja Sporazuma in njegovih učinkov.

3) PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

- **Povzetek predlaganih ukrepov**

Sporazum je celovit sporazum na prvi stopnji, ki bo nadomestil sedanje dvostranske

sporazume, ki so jih države članice sklenile z Združenimi državami. Sporazum odstranjuje vse sedanje omejitve pravic tako letalskih prevoznikov Skupnosti kot Združenih držav za opravljanje prevoza med kraji v Evropski skupnosti in kraji v Združenih državah. Tako Sporazum odstranjuje ovire za možnosti letalskih prevoznikov Skupnosti, da bi imeli koristi od pravice do ustanavljanja znotraj Skupnosti, vključno s pravico do nediskriminatornega dostopa do trga, v zvezi z opravljanjem zračnega prometa v Združene države in iz njih, ki so bile ugotovljene v sodbah Sodišča Evropskih skupnosti v primerih C-466/98, C-467/98, C-468/98, C-469/98, C-471/98, C-472/98, C-475/98 in C-476/98.

- **Pravna podlaga**

Člen 80(2) v povezavi s prvim stavkom prvega pododstavka člena 300(2) in prvim pododstavkom člena 300(3) Pogodbe.

- **Načelo subsidiarnosti**

Načelo subsidiarnosti se uporablja, kolikor predlog ne sodi v izključno pristojnost Skupnosti.

Ciljev predloga države članice ne morejo zadovoljivo doseči iz naslednjih razlogov.

Sporazum vzpostavlja novo ureditev na ravni Skupnosti, ki ureja opravljanje transatlantskega zračnega prevoza, ki bo nadomestila sedanje ureditve, dogovorjene s posameznimi državami članicami. Sporazum sočasno za vse letalske prevoznike Skupnosti ustvarja enotne pogoje za dostop na trg ter vzpostavlja novo ureditev za regulativno sodelovanje med Evropsko skupnostjo in Združenimi državami na področjih, ki so bistvenega pomena za varno, zaščiteno in učinkovito opravljanje transatlantskega zračnega prevoza. Zlasti se bo okrepilo sodelovanje v zadevah v zvezi z zaščito in varnostjo letalstva. Nova bo tudi ureditev sodelovanja med pristojnimi organi obeh strani glede uporabe njunih konkurenčnih ureditev v mednarodnem letalstvu, ki vpliva na transatlantski trg. Taka ureditev se lahko doseže le na ravni Skupnosti, saj vključuje številna področja, ki so v izključni pristojnosti Skupnosti.

Ukrepi Skupnosti bodo bolje dosegli cilje predloga iz naslednjih razlogov.

Sporazum omogoča hkratno razširitev pogojev na 25 držav članic, ob uporabi istih pravil brez diskriminacije in koristi vsem letalskim prevoznikom Skupnosti ne glede na njihovo državljanstvo. Ti prevozniki lahko zdaj prosto opravljajo prevoze iz katerega koli kraja v Evropski uniji v kateri koli kraj v Združenih državah.

Odprava vseh omejitev dostopa na trg med EU in Združenimi državami ne bo le privabila novih udeležencev na trgih in ustvarila priložnosti za opravljanje prevoza na manj prometna letališča, ampak bo tudi omogočila združevanje med letalskimi prevozniki Skupnosti.

Sporazum vsem letalskim prevoznikom Skupnosti zagotavlja dostop do poslovnih priložnosti, kot je zagotavljanje letala s posadko letalskim prevoznikom ZDA, česar ni mogla zagotoviti nobena država članica z individualnimi pogajanjmi. Eden glavnih ciljev pooblastila je oblikovanje enotnih pogojev delovanja za vse letalske prevoznike EU in ZDA, to pa zahteva tesno regulativno sodelovanje, ki se lahko uresniči le na ravni

Skupnosti.

Predlog je zato skladen z načelom subsidiarnosti.

- Načelo sorazmernosti

Predlog je skladen z načelom sorazmernosti iz naslednjih razlogov.

Ustanovljen bo skupni odbor za obravnavo zadev, povezanih z izvajanjem Sporazuma. Skupni odbor bo spodbujal izmenjave na strokovni ravni o novih zakonskih ali ureditvenih pobudah ali razvoju dogodkov ter preučil možna področja za nadaljnji razvoj Sporazuma. Skupni odbor bodo sestavljali predstavniki Komisije in držav članic.

Poleg tega bodo države članice še naprej opravljale tradicionalne upravne naloge, ki jih izvajajo v okviru mednarodnega zračnega prometa, vendar po skupnih predpisih, ki se bodo enotno uporabljali.

- **Izbira instrumentov**

Predlagani instrumenti: drugo.

Druga sredstva ne bi bila primerna iz naslednjih razlogov.

Zunanji odnosi na področju letalstva se lahko uveljavljajo le z mednarodnimi sporazumi.

4) PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog nima posledic za proračun Skupnosti.

Predlog

SKLEP SVETA IN PREDSTAVNIKOV VLAD DRŽAV ČLANIC EVROPSKE UNIJE, KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA

o podpisu in začasni uporabi Sporazuma o zračnem prometu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Združenimi državami Amerike na drugi

SVET EVROPSKE UNIJE IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC EVROPSKE UNIJE, KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA, SO –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 80(2) Pogodbe v povezavi s prvim stavkom prvega pododstavka člena 300(2) Pogodbe

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je v imenu Skupnosti in držav članic s pogajanjem oblikovala Sporazum o zračnem prometu z Združenimi državami Amerike (v nadaljevanju, „Sporazum“);
- (2) Sporazum je bil parafiran dne;
- (3) Sporazum naj Skupnost in njene države članice podpišejo in začasno uporabljajo, s pridržkom morebitne poznejše sklenitve;(4) trenutno zakonsko pravo Združenih držav med drugim zahteva, da mora biti letalski prevoznik za to, da dobi dovoljenje kot letalski prevoznik ZDA, pod „dejanskim nadzorom“ državljanov ZDA. To zahtevo je razložilo ameriško Ministrstvo za promet v izjavi splošne politike v delu 399.88 naslova 14 svojega Kodeksa zveznih predpisov (v nadaljevanju „CFR 14 del 399.88“);
- (5) Sporazum temelji na soglasju, da bodo Združene države uporabile razlago zakonske zahteve po „dejanskem nadzoru“, ki jo je objavilo Ministrstvo za promet v CFR 14 del 399.88, na način, ki zagotavlja državljanom držav članic, ki so investirali v letalskega prevoznika Združenih držav, možnost izvajanja sorazmernega vpliva na poslovne dejavnosti takega letalskega prevoznika. Če letalski organi ali sodišča Združenih držav ne bodo razlagali ali uporabili CF 14 399.88 na tak način ali če se navedena določba spremeni, razveljavi, prekliče ali ukine, razen če jo nadomesti druga določba, ki ne zagotavlja manj ugodnega obravnavanja investitorjev Skupnosti, bi morale Skupnost in države članice prenehati začasno uporabo Sporazuma;
- (6) treba je določiti ustrezne postopke za odločanje, če je to ustrezno, kako prenehati začasno uporabo Sporazuma. Treba je tudi določiti ustrezne postopke za sodelovanje Skupnosti in držav članic v skupnem odboru, določenem v členu 17 Sporazuma, in v postopkih arbitraže, predvidenih v členu 18 Sporazuma, ter za izvajanje nekaterih določb Sporazuma glede varnosti, zaščite, prometnih pravic in vladne podpore –

SKLENILI:

Člen 1 (Podpis)

S pridržkom morebitne poznejše sklenitve se predsednik Sveta s tem pooblasti, da imenuje osebo, pooblaščen, da v imenu Skupnosti podpiše Sporazum o zračnem prometu med Skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Združenimi državami Amerike na drugi strani. Besedilo Sporazuma je priloženo temu sklepu.

Člen 2 (Začasna uporaba)

1. Do začetka veljavnosti Skupnost in države članice Sporazum uporabljajo začasno od [...].
2. Sklep za prenehanječasne uporabe Sporazuma in obvestilo o tem Združenim državam v skladu s členom 24(2) Sporazuma ter sklep o preklicu takega obvestila v imenu Skupnosti in držav članic soglasno sprejme Svet na predlog Komisije.
3. Če Svet v skladu s postopkom, določenim v odstavku 2, ugotovi, da
 - a) pristojni organi ali sodišča Združenih držav razlagajo ali uporabljajo CFR 14 del 399.88 ali vsako določbo naslednico na način, ki ne zagotavlja državljanom držav članic, ki so investirali v letalskega prevoznika Združenih držav, možnosti izvajanja sorazmernega vpliva na poslovne dejavnosti takega letalskega prevoznika, z izjemo zadev v zvezi z obvezami glede varnosti, zaščite in zrakoplovov s popisa; ali
 - b) je CFR 14 del 399.88 ali vsaka določba naslednica spremenjen na način, ki predvideva obravnavo državljanov držav članic, ki so investirali v letalskega prevoznika Združenih držav, ki je manj ugodna kot CFR 14 del 399.88; ali
 - c) je CFR 14 del 399.88 ali vsaka določba naslednica razveljavljen, preklican ali ukinjen, razen če ga nadomesti druga določba, ki predvideva obravnavo državljanov držav članic, ki so investirali v letalskega prevoznika Združenih držav, ki ni manj ugodna kot CFR 14 del 399.88.

pošlje obvestilo, predvideno v členu 24(2) Sporazuma.

Člen 3 (Skupni odbor)

1. Skupnost in države članice v skupnem odboru, ustanovljenem v členu 17 Sporazuma, predstavlja Komisija, ki ji pomagajo predstavniki držav članic.
2. Stališče Skupnosti in njenih držav članic v okviru skupnega odbora glede zadev, ki sodijo v okvir člena 17 ali 19 Sporazuma, ali zadev, ki ne zahtevajo sprejetja sklepa s pravnim učinkom, določi Komisija. V vseh drugih primerih stališče Skupnosti in njenih držav članic na predlog Komisije sprejme Svet s kvalificirano večino.

Člen 4 (Arbitraža)

1. V postopkih arbitraže iz člena 18 Sporazuma predstavlja Skupnost in države članice Komisija.
2. Sklep o opustitvi uporabe koristi na podlagi člena 18(7) Sporazuma sprejme Svet na podlagi predloga Komisije. Svet odloči s kvalificirano večino.
3. O vsakem drugem ustreznem ukrepu, sprejetem po členu 18 Sporazuma, odloči Komisija s pomočjo posebnega odbora predstavnikov držav članic, ki ga imenuje Svet.

Člen 5 (Prometne pravice)

1. Države članice vnaprej obvestijo Komisijo o vsaki odločitvi, ki jo nameravajo sprejeti po členu 4 ali 5 Sporazuma.
2. Če Komisija kadar koli ugotovi, da odločitev, ki jo je država članica sprejela ali jo namerava sprejeti po členu 4 ali 5 Sporazuma, ni združljiva s Sporazumom, na navedeno državo članico naslovi sklep, ki od nje zahteva, da sprejme ustrezne ukrepe za usklajitev s Sporazumom. Komisija o takem sklepu obvesti Svet in druge države članice. Katera koli država članica lahko sklep Komisije predloži Svetu v desetih delovnih dnevih od obvestila. Svet lahko sprejme drugačen sklep v roku enega meseca od predložitve. Svet odloča s kvalificirano večino.

Člen 6 (Varnost)

Države članice Komisijo nemudoma obvestijo o vsaki zahtevi ali vsakem obvestilu, ki so ga poslale ali prejele po členu 7 Sporazuma.

Člen 7 (Zaščita)

Države članice Komisijo nemudoma obvestijo o vsaki zahtevi ali vsakem obvestilu, ki so ga poslale ali prejele po členu 8 Sporazuma.

Člen 8 (Vladne subvencije in podpora)

1. Če država članica meni, da bo subvencija ali podpora, ki jo namerava dodeliti ali jo dodeli vladni subjekt na ozemlju Združenih držav, imela škodljive konkurenčne učinke, navedene v členu 13(2) Sporazuma, lahko o tem obvesti Komisijo, ki lahko stopi v stik s takim subjektom ali zahteva sestanek skupnega odbora, ustanovljenega po členu 17 Sporazuma.
2. Države članice nemudoma obvestijo Komisijo, kadar z njimi Združene države navežejo stik po členu 13(3) Sporazuma.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*

Predlog

**SKLEP SVETA IN PREDSTAVNIKOV VLAD DRŽAV ČLANIC EVROPSKE UNIJE,
KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA**

**o sklenitvi Sporazuma o zračnem prometu med Evropsko skupnostjo in njenimi
državami članicami na eni strani in Združenimi državami Amerike na drugi**

**SVET EVROPSKE UNIJE IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC EVROPSKE
UNIJE, KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA, SO –**

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 80(2) Pogodbe v povezavi s prvim stavkom prvega pododstavka člena 300(2) in prvim pododstavkom člena 300(3) Pogodbe

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta¹

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je v imenu Skupnosti in držav članic s pogajanjem oblikovala Sporazum o zračnem prometu z Združenimi državami Amerike (v nadaljevanju, „Sporazum“);
- (2) Sporazum je bil podpisan dne;
- (3) Sporazum morajo odobriti Skupnost in države članice;
- (4) trenutno zakonsko pravo Združenih držav med drugim zahteva, da mora biti letalski prevoznik za to, da dobi dovoljenje kot letalski prevoznik ZDA, pod „dejanskim nadzorom“ državljanov ZDA. To zahtevo je razložilo Ministrstvo za promet v izjavi splošne politike v delu 399.88 naslova 14 svojega Kodeksa zveznih predpisov (v nadaljevanju „CFR 14 del 399.88“);
- (5) Sporazum temelji na soglasju, da bodo Združene države uporabile razlago zakonske zahteve po „dejanskem nadzoru“, ki jo je objavilo Ministrstvo za promet v CFR 14 del 399.88, na način, ki zagotavlja državljanom držav članic, ki so investirali v letalskega prevoznika Združenih držav, možnost izvajanja sorazmernega vpliva na poslovne dejavnosti takega letalskega prevoznika. Če letalski organi ali sodišča Združenih držav ne bodo razlagali ali uporabili CF 14 399.88 na tak način ali če se navedena določba spremeni, razveljavi, prekliče ali ukine, razen če jo nadomesti druga določba, ki ne zagotavlja manj ugodnega obravnavanja investitorjev Skupnosti, bi morale Skupnost in države članice prenehati začasno uporabo Sporazuma;

¹ UL C ...

- (6) treba je določiti ustrezne postopke za odločanje, kako, če je to ustrezno, odpovedati Sporazum. Treba je tudi določiti ustrezne postopke za sodelovanje Skupnosti in držav članic v skupnem odboru, določenem v členu 17 Sporazuma, in v postopkih arbitraže, predvidenih v členu 18 Sporazuma, ter za izvajanje nekaterih določb Sporazuma glede varnosti, zaščite, prometnih pravic in vladne podpore –

SKLENILI:

Člen 1 (Odobritev)

1. Sporazum o zračnem prometu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Združenimi državami Amerike na drugi se odobri v imenu Skupnosti. Besedilo Sporazuma je priloženo temu sklepu.
2. Ob zaključku svojih notranjih postopkov za začetek veljavnosti Sporazuma vsaka država članica pošlje sekretariatu Sveta diplomatsko noto, predvideno v členu 25 Sporazuma.
3. Predsednik Sveta se s tem pooblasti, da imenuje osebo, pooblaščen, da v imenu Skupnosti in držav članic izroči Združenim državam diplomatske note, predvidene v členu 25 Sporazuma.

Člen 2 (Prenehanje)

1. Sklep za prenehanje Sporazuma in obvestilo o tem Združenim državam v skladu s členom 22 Sporazuma ter sklep o preklicu takega obvestila v imenu Skupnosti in držav članic soglasno sprejme Svet na predlog Komisije.
2. Če Svet v skladu s postopkom, določenim v odstavku 2, ugotovi, da
 - a) pristojni organi ali sodišča Združenih držav razlagajo ali uporabljajo CFR 14 del 399.88 ali vsako določbo naslednico na način, ki ne zagotavlja državljanom držav članic, ki so investirali v letalskega prevoznika Združenih držav, možnosti izvajanja sorazmernega vpliva na poslovne dejavnosti takega letalskega prevoznika, z izjemo zadev v zvezi z obvezami glede varnosti, zaščite in zračnih plovil iz popisa; ali
 - b) je CFR 14 del 399.88 ali vsaka določba naslednica spremenjen na način, ki predvideva obravnavo državljanov držav članic, ki so investirali v letalskega prevoznika Združenih držav, ki je manj ugodna kot CFR 14 del 399.88; ali
 - c) je CFR 14 del 399.88 ali vsaka določba naslednica razveljavljen, preklican ali ukinjen, razen če ga nadomesti druga določba, ki predvideva obravnavo državljanov držav članic, ki so investirali v letalskega prevoznika Združenih držav, ki ni manj ugodna kot CFR 14 del 399.88.

pošlje obvestilo, predvideno v členu 22 Sporazuma.

Člen 3 (Skupni odbor)

1. Skupnost in države članice v skupnem odboru, ustanovljenem v členu 17 Sporazuma, predstavlja Komisija, ki ji pomagajo predstavniki držav članic.
2. Stališče Skupnosti in njenih držav članic v okviru skupnega odbora glede zadev, ki sodijo v okvir člena 17 ali 19 Sporazuma, ali zadev, ki ne zahtevajo sprejetja sklepa s pravnim učinkom, določi Komisija. V vseh drugih primerih stališče Skupnosti in njenih držav članic na predlog Komisije sprejme Svet s kvalificirano večino.

Člen 4 (Arbitraž)

1. V postopkih arbitraže iz člena 18 Sporazuma predstavlja Skupnost in države članice Komisija.
2. Sklep o opustitvi uporabe koristi na podlagi člena 18(7) Sporazuma sprejme Svet na podlagi predloga Komisije. Svet odloči s kvalificirano večino.
3. O vsakem drugem ustreznem ukrepu, sprejetem po členu 18 Sporazuma, odloči Komisija s pomočjo posebnega odbora predstavnikov držav članic, ki ga imenuje Svet.

Člen 5 (Prometne pravice)

1. Države članice vnaprej obvestijo Komisijo o vsaki odločitvi, ki jo nameravajo sprejeti po členu 4 ali 5 Sporazuma.
2. Če Komisija kadar koli ugotovi, da odločitev, ki jo je država članica sprejela ali jo namerava sprejeti po členu 4 ali 5 Sporazuma, ni združljiva s Sporazumom, na navedeno državo članico naslovi sklep, ki od nje zahteva, da sprejme ustrezne ukrepe za usklajitev s Sporazumom. Komisija o takem sklepu obvesti Svet in druge države članice. Katera koli država članica lahko sklep Komisije predloži Svetu v desetih delovnih dnevih od obvestila. Svet lahko sprejme drugačen sklep v roku enega meseca od predložitve. Svet odloča s kvalificirano večino.

Člen 6 (Varnost)

Države članice Komisijo nemudoma obvestijo o vsaki zahtevi ali vsakem obvestilu, ki so ga poslale ali prejele po členu 7 Sporazuma.

Člen 7 (Zaščita)

Države članice Komisijo nemudoma obvestijo o vsaki zahtevi ali vsakem obvestilu, ki so ga poslale ali prejele po členu 8 Sporazuma.

Člen 8 (Vladne subvencije in podpora)

1. Če država članica meni, da bo subvencija ali podpora, ki jo namerava dodeliti ali jo dodeli vladni subjekt na ozemlju Združenih držav, imela škodljive konkurenčne učinke, navedene v členu 13(2) Sporazuma, lahko o tem obvesti Komisijo, ki lahko stopi v stik s takim subjektom ali zahteva sestanek skupnega odbora, ustanovljenega po členu 17 Sporazuma.
2. Države članice nemudoma obvestijo Komisijo, kadar z njimi Združene države navežejo stik po členu 13(3) Sporazuma.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*

PRILOGA

SPORAZUM O ZRAČNEM PROMETU

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE (v nadaljevanju „Združene države“) na eni strani; ter

REPUBLIKA AVSTRIJA,

KRALJEVINA BELGIJA,

REPUBLIKA CIPER,

ČEŠKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA DANSKA,

REPUBLIKA ESTONIJA,

REPUBLIKA FINSKA,

FRANCOSKA REPUBLIKA,

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA,

HELENSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA MADŽARSKA,

IRSKA,

ITALIJANSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA LATVIJA,

REPUBLIKA LITVA,

VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG,

REPUBLIKA MALTA,

KRALJEVINA NIZOZEMSKA,

REPUBLIKA POLJSKA,

PORTUGALSKA REPUBLIKA,

SLOVAŠKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA SLOVENIJA,

KRALJEVINA ŠPANJA,

KRALJEVINA ŠVEDSKA,

ZDRUŽENO KRALJESTVO VELIKA BRITANIJA IN SEVERNA IRSKA,

kot pogodbenice Pogodbe o ustanovitvi EVROPSKE SKUPNOSTI in države članice Evropske unije (v nadaljevanju „države članice“)

ter EVROPSKA SKUPNOST na drugi strani so se;

v želji, da bi spodbujale mednarodni letalski sistem na podlagi konkurence med letalskimi prevozniki na trgu s čim manjšim državnim vplivom in predpisi;

v želji, da bi omogočile širitev mednarodnih možnosti za zračni promet, tudi z razvojem omrežij zračnega prevoza za izpolnjevanje potreb potnikov in naročnikov prevoza po primernih storitvah zračnega prevoza;

v želji, da bi omogočile letalskim prevoznikom, da ponudijo potujoči javnosti in naročnikom prevozov konkurenčne cene in storitve na odprtih trgih;

v želji, da bi imeli vsi sektorji letalske industrije, vključno z delavci letalskih prevoznikov, koristi od liberaliziranega sporazuma;

v želji, da bi zagotovile najvišjo stopnjo varnosti in zaščite v mednarodnem zračnem prometu, ter s potrditvijo zaskrbljenosti nad dejanji ali grožnjami varnosti letal, ki ogrožajo varnost oseb ali premoženja, škodljivo vplivajo na delovanje zračnega prevoza in spodbujajo zaupanje javnosti v varnost civilnega letalstva;

ob upoštevanju Konvencije o mednarodnem civilnem letalstvu, ki je bila na voljo za podpis v Chicagu 7. decembra 1944;

ob spoznanju, da lahko vladne subvencije škodljivo vplivajo na konkurenco med letalskimi prevozniki in ogrozijo osnovne cilje tega sporazuma;

potrjujoč pomen varstva okolja pri razvoju in izvajanju mednarodne letalske politike;

ob upoštevanju pomena varstva potrošnikov, vključno z varstvom, ki ga zagotavlja Konvencija o poenotenju nekaterih pravil za mednarodni letalski prevoz, sklenjena v Montrealu 28. maja 1999;

s ciljem odprtja dostopa do trgov in doseganja čim večjih koristi za potrošnike, letalske prevoznike, delovno silo in skupnosti na obeh straneh Atlantika na podlagi sedanjih sporazumov;

z namenom vzpostavitve precedensa globalnega pomena za spodbujanje koristi liberalizacije v tem ključnem gospodarskem sektorju;

dogovorile:

Člen 1

Opredelitve

Če ni drugače opredeljeno, v tem sporazumu:

1. „Sporazum“ pomeni ta sporazum, njegove priloge in vse spremembe Sporazuma;
2. „zračni prevoz“ pomeni prevoz potnikov, prtljage, tovora in pošte z letalom, ločeno ali kombinirano, ki je na voljo javnosti za plačilo ali najemnino;
3. „Konvencija“ pomeni Konvencijo o mednarodnem civilnem letalstvu, ki je bila na voljo za podpis v Chicagu 7. decembra 1944 in vključuje:
 - a. vsako spremembo, ki je začela veljati na podlagi člena 94(a) Konvencije in so jo ratificirale tako Združene države kot država članica ali države članice, kot je ustrezno glede na zadevno vprašanje, ter
 - b. vsako prilogo ali spremembo priloge, sprejeto na podlagi člena 90 Konvencije, kolikor se taka priloga ali sprememba kadar koli uporablja tako v Združenih državah in državi članici ali državah članicah, kot je ustrezno glede na zadevno vprašanje;
4. „celotni stroški“ pomenijo stroške opravljanja storitev ter razumno dajatev za upravne režijske stroške;
5. „mednarodni zračni prevoz“ pomeni zračni prevoz, ki poteka čez zračni prostor nad ozemljem več kot ene države;
6. „pogodbenica“ pomeni bodisi Združene države ali Evropsko skupnost in njene države članice;
7. „cena“ pomeni vsako prevoznino, tarifo ali plačilo za prevoz potnikov, prtljage in/ali tovora (razen pošte) v zračnem prevozu, vključno s površinskim prevozom v povezavi z mednarodnim zračnim prevozom, če je to ustrezno, ki jo zaračunajo letalski prevozniki, vključno z njihovimi posredniki, ter pogoje, ki urejajo razpoložljivost take prevoznine, tarife ali plačila;
8. „pristanek v nekomercialne namene“ pomeni pristanek v kakršen koli namen razen vkrcavanja ali izkrcavanja potnikov, prtljage, tovora in/ali pošte v zračnem prevozu;
9. „ozemlje“ za Združene države pomeni kopenska območja (celino in otoke), notranje vode in teritorialno morje v njeni suverenosti ali jurisdikciji ter za Evropsko skupnost in njene države članice kopenska območja (celino in otoke), notranje vode in teritorialno morje, kjer se uporablja Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti in pod pogoji, določenimi v Pogodbi in vsakem instrumentu nasledniku; uporaba tega sporazuma za gibraltarsko letališče ne posega v pravni položaj Kraljevine Španije in Združenega kraljestva glede spora o suverenosti nad ozemljem, na katerem je letališče; uporaba tega sporazuma za gibraltarsko letališče se odloži, dokler se ne začne uveljavljati dogovor iz skupne izjave zunanjih ministrov Kraljevine Španije in Združenega kraljestva z dne 2. decembra 1987; ter
10. „taksa za uporabnike“ pomeni takso, zaračunano letalskim prevoznikom za zagotovitev letališča, letaliških okoljskih, navigacijskih ali varnostnih naprav ali storitev, vključno s povezanimi storitvami in napravami.

Člen 2

Poštene in enake možnosti

Vsaka pogodbenica omogoča primerne in enake možnosti za konkuriranje letalskih prevoznikov obeh pogodbenic pri zagotavljanju mednarodnega zračnega prevoza, ki ga ureja ta sporazum.

Člen 3

Podelitev pravic

1. Vsaka pogodbenica podeli drugi pogodbenici naslednje pravice za opravljanje mednarodnega zračnega prevoza letalskih prevoznikov druge pogodbenice:
 - a. pravico preleta njenega ozemlja brez pristanka;
 - b. pravico do pristanka na njenem ozemlju v nekomercialne namene;
 - c. pravico do opravljanja mednarodnega zračnega prevoza med kraji na naslednjih progah:
 - i. za letalske prevoznike Združenih držav (v nadaljevanju „letalski prevozniki ZDA“) od krajev za Združenimi državami prek Združenih držav in krajev vmesnega pristajanja do vseh krajev v kateri koli državi članici ter naslednjih krajev; ter za prevoz tovora med katero koli državo članico ter katerim koli krajem ali kraji (tudi v katerih koli drugih državah članicah);
 - ii. za letalske prevoznike Evropske skupnosti in njenih držav članic (v nadaljevanju „letalski prevozniki Skupnosti“), od krajev za državami članicami prek držav članic in krajev vmesnega pristajanja do katerega koli kraja v Združenih državah ter naslednjih krajev; ter za prevoz tovora med Združenimi državami ter katerim koli krajem ali kraji; ter
 - d. pravice, ki so drugače določene v tem sporazumu.
2. Vsak letalski prevoznik lahko na katerem koli letu ali na vseh letih in po svoji izbiri:
 - a. opravlja lete v eni ali v obeh smereh;
 - b. združi različne številke letov v okviru ene operacije letala;
 - c. opravlja prevoze za kraji, med kraji vmesnega pristajanja in naslednjimi kraji in kraji na ozemljih pogodbenic ter v kateri koli kombinaciji in katerem koli vrstnem redu;
 - d. izpusti pristanke v katerem koli kraju ali krajih;
 - e. kadar koli preusmeri promet iz katerega koli svojega letala v katero koli drugo svoje letalo;

- f. opravlja prevoze na kraje za katero koli točko na svojem ozemlju z zamenjavo letala ali številke leta ali brez nje ter ponuja in oglašuje take prevoze javnosti kot direktne storitve;
- g. pristaja v katerih koli krajih, ne glede na to ali so znotraj ali zunaj ozemlja ene ali druge pogodbenice;
- h. izvaja tranzitni promet čez ozemlje druge pogodbenice; ter
- i. kombinira promet na istem letalu, ne glede na to od kod tak promet izvira;

brez omejevanja smeri ali geografskega omejevanja in brez izgube katere koli pravice izvajati promet, ki je drugače dovoljen po tem sporazumu.

- 3. Določbe odstavka 1 tega člena se uporabljajo ob upoštevanju zahteve, da je, z izjemo prevoza tovora, prevoz del storitve, ki služi Združenim državam, za letalske prevoznike ZDA ali storitve, ki služi državi članici, za letalske prevoznike Skupnosti.
- 4. Vsaka pogodbenica omogoči vsakemu letalskemu prevozniku, da določi pogostost in zmogljivost mednarodnega zračnega prevoza, ki ga ponuja, na podlagi ekonomskih zahtev na trgu. Skladno s to pravico nobena pogodbenica enostransko ne omejuje obsega prometa, pogostosti ali rednosti prevoza ali tipa letala ali letal, ki jih uporabljajo letalski prevozniki druge pogodbenice, niti ne zahteva vložitev voznih redov, programov za čarterske lete ali operativnih načrtov letalskih prevoznikov druge pogodbenice, razen kot je zahtevano zaradi carinskih, tehničnih, operativnih ali okoljskih (skladno s členom 14) razlogov pod enotnimi pogoji v skladu s členom 15 Konvencije.
- 5. Vsak letalski prevoznik lahko opravlja mednarodni zračni prevoz brez kakršnih koli omejitev glede sprememb tipa ali števila letal, ki jih uporablja; pod pogojem, da je, z izjemo prevoza tovora, prevoz del storitve, ki služi Združenim državam, za letalske prevoznike ZDA ali storitve, ki služi državi članici, za letalske prevoznike Skupnosti.
- 6. Nič v tem sporazumu ne daje:
 - a. letalskim prevoznikom ZDA pravice, da za plačilo na ozemlju katere koli države članice vkrcajo potnike, prtljago, tovor ali pošto za prevoz do drugega kraja na ozemlju navedene države članice;
 - b. letalskim prevoznikom Skupnosti pravice, da za plačilo na ozemlju Združenih držav vkrcajo potnike, prtljago, tovor ali pošto za prevoz do drugega kraja na ozemlju Združenih držav.

Člen 4

Dovoljenje

Po prejemu vlog letalskega prevoznika ene pogodbenice, v obliki in na način, predpisan za dovoljenja za opravljanje prevozov in tehnična dovoljenja, druga pogodbenica po najkrajšem postopku izda ustrezna dovoljenja, če:

- a. za letalskega prevoznika ZDA imajo pretežni lastninski delež in dejanski nadzor nad tem prevoznikom ZDA, državljani ZDA ali oboji;
- b. imajo, za letalskega prevoznika Skupnosti, pretežni lastninski delež in dejanski nadzor nad tem prevoznikom država članica ali države članice, državljani te države ali držav članic ali oboji;
- c. je letalski prevoznik sposoben izpolnjevati pogoje, določene v zakonih in drugih predpisih, ki jih pogodbenica, ki obravnava vlogo ali vloge, običajno uporablja pri opravljanju mednarodnih zračnih prevozov; ter
- d. se določbe, predvidene v členu 7 (Varnost) in členu 8 (Zaščita), ohranjajo in uporabljajo.

Člen 5

Odvzem dovoljenja za opravljanje prevozov

1. Pogodbenici lahko odvzameta, začasno prekličeta ali omejita dovoljenja za opravljanje prevozov ali tehnična dovoljenja ali drugače začasno ustavita ali omejita delovanje letalskega prevoznika druge pogodbenice, kadar:
 - a. za letalskega prevoznika ZDA pretežnega lastninskega deleža in dejanskega nadzora nad tem prevoznikom nimajo ZDA, državljani ZDA ali oboji;
 - b. za letalskega prevoznika Skupnosti pretežnega lastninskega deleža in dejanskega nadzora nad tem prevoznikom nima država članica ali države članice, državljani te države ali držav članic ali oboji; ali
 - c. navedeni letalski prevoznik ne ravna skladno z zakoni in drugimi predpisi, navedenimi v členu 6 (Uporaba zakonov) tega sporazuma.
2. Če za preprečitev nadaljnjih kršitev pododstavka 1c tega člena ni nujno takojšnje ukrepanje, se pravice, ki jih predvideva ta člen, uporabijo šele po posvetovanju z drugo pogodbenico.
3. Ta člen ne omejuje pravic pogodbenice, da odreče, odvzame, omeji ali določi pogoje za dovoljenje za opravljanje prevozov ali tehnično dovoljenje letalskega prevoznika ali letalskih prevoznikov druge pogodbenice v skladu z določbami člena 7 (Varnost) ali člena 8 (Zaščita).

Člen 6

Uporaba zakonov

1. Zakoni in drugi predpisi pogodbenice, ki se nanašajo na prihod letala v mednarodnem zračnem prometu na njeno ozemlje in odhod z njega ali na upravljanje in letenje teh letal, dokler so na njenem ozemlju, veljajo tudi za letala prevoznika druge pogodbenice ter so taka letala z njimi tudi skladna ob prihodu na ali odhodu z ozemlja prve pogodbenice ali kadar se na njem zadržujejo.

2. Zakoni in drugi predpisi ene pogodbenice, ki se nanašajo na prihod potnikov, posadk ali tovara na letalu na njeno ozemlje, zadrževanje na njem in odhod z njega (vključno s predpisi v zvezi z vstopom, mejno kontrolo, imigracijo, potnimi listinami, carino, karanteno ali za pošto s poštnimi predpisi), veljajo tudi za potnike, posadke ali tovor prevoznikov druge pogodbenice, ki vstopajo na ozemlje prve pogodbenice, so na njem ali odhajajo z njega.

Člen 7

Varnost

1. Pristojni organi pogodbenic za namen opravljanja zračnega prevoza, ki ga določa ta sporazum, priznajo spričevala o plovnosti, spričevala o usposobljenosti in dovoljenja, ki jih izda ali potrdi ena ali druga pogodbenica in so še veljavna, pod pogojem, da so bile zahteve za taka spričevala ali dovoljenja vsaj enake minimalnim standardom, ki se lahko določijo po konvenciji. Pristojni organi za polete nad svojim ozemljem lahko ne priznajo veljavnosti spričeval o usposobljenosti in dovoljenj, ki so jih njenim državljanom izdali ali potrdili ti drugi pristojni organi.
2. Pristojni organi pogodbenice lahko zahtevajo posvetovanja z drugimi pristojnimi organi glede varnostnih standardov, ki jih vzdržujejo navedeni organi, v zvezi z letalskimi objekti, posadkami, letali in delovanjem letalskih prevoznikov, ki jih navedeni organi nadzirajo. Taka posvetovanja se opravijo v roku 45 dni po zahtevi, razen če ni dogovorjeno drugače. Če po posvetovanjih pristojni organi, ki jih zahtevajo, ugotovijo, da navedeni organi ne ohranjajo in uporabljajo učinkovito varnostnih standardov in zahtev na teh področjih, ki so vsaj enaki minimalnim standardom, ki se lahko določijo po konvenciji, pristojni organi, ki posvetovanja zahtevajo, obvestijo te organe o takih ugotovitvah ter ukrepih, ki so potrebni za izpolnjevanje teh minimalnih standardov, navedeni organi pa sprejmejo ustrezne korektivne ukrepe. Pristojni organi, ki posvetovanja zahtevajo, si pridržujejo pravico, da odrečejo, odvzamejo ali omejijo dovoljenje za opravljanje prevozov ali tehnično dovoljenje letalskega prevoznika ali letalskih prevoznikov, za katere navedeni organi zagotavljajo varnostni nadzor, če navedeni organi v primernem obdobju ne sprejmejo takih korektivnih ukrepov, ter da nemudoma ukrepajo proti takemu letalskemu prevozniku ali prevoznikom, če je to nujno, da se prepreči nadaljnje neizpolnjevanje dolžnosti ohranjanja in uporabe omenjenih standardov in zahtev, katerega posledica je neposredna nevarnost za varnost leta.
3. Evropska komisija sočasno prejme vse zahteve in obvestila iz tega člena.
4. Nobena določba v tem členu ne prepreči pristojnim organom pogodbenic, da bi razpravljali o varnosti, vključno z razpravami o rutinski uporabi varnostnih standardov in zahtev ali o izrednih razmerah, ki se lahko pojavijo od časa do časa.

Člen 8

Zaščita

1. V skladu s pravicami in obveznostmi po mednarodnem pravu pogodbenici potrjujeta, da je njuna medsebojna obveznost varovanja civilnega letalstva pred nezakonitimi

dejanji sestavni del tega sporazuma. Brez omejevanja svojih splošnih pravic in obveznosti po mednarodnem pravu pogodbenici ravnata zlasti v skladu z naslednjimi sporazumi: Konvencijo o kaznivih dejanjih in nekaterih drugih dejanjih, storjenih na letalih, podpisano 14. septembra 1963 v Tokiu, Konvencijo o zatiranju nezakonite ugrabitve zrakoplovov, podpisano 16. decembra 1970 v Haagu, Konvencijo o zatiranju nezakonitih dejanj zoper varnost civilnega letalstva, podpisano 23. septembra 1971 v Montrealu in Protokol o zatiranju nezakonitih nasilnih dejanj na letališčih za mednarodno civilno letalstvo, podpisan 24. februarja 1988 v Montrealu.

2. Pogodbenici si na zahtevo medsebojno pomagata pri obravnavanju kakršne koli grožnje za varnost civilnega letalstva, vključno s preprečevanjem nezakonite ugrabitve civilnih letal in drugih nezakonitih dejanj proti varnosti takih letal, njihovih potnikov in posadk, letališč in navigacijskih naprav.
3. Pogodbenici v medsebojnih odnosih ravnata v skladu s standardi varnosti letalstva in ustreznimi priporočenimi praksami, določenimi pri Mednarodni organizaciji civilnega letalstva in opredeljenimi kot priloge h konvenciji; od prevoznikov, ki so vpisani v njuna registra; ali imajo svojo glavno poslovno enoto ali stalni sedež na njunem ozemlju; ter od letaliških podjetij na njunih ozemljih, zahtevata, da delujejo v skladu s takimi varnostnimi predpisi.
4. Pogodbenici zagotavljata, da se bodo na njunem ozemlju izvajali učinkoviti ukrepi za zavarovanje letal in za pregled potnikov, posadk ter njihove prtljage, ročne prtljage, tovara in zalog na letalu pred in med vkrcanjem in natovarjanjem; ter da se navedeni ukrepi prilagajajo večjim grožnjam varnosti civilnega letalstva. Pogodbenici se strinjata, da je treba spoštovati varnostne predpise, ki jih zahteva druga pogodbenica za odhod oziroma dokler so letala na njenem ozemlju. Pogodbenici pozitivno odobrita vsako zahtevo druge pogodbenice za uvedbo dodatnih varnostnih ukrepov zaradi določene grožnje.
5. Ob polnem upoštevanju ter vzajemnem spoštovanju suverenosti druge lahko pogodbenica sprejme varnostne ukrepe za vstop na svoje ozemlje. Kjer je mogoče, navedena pogodbenica upošteva varnostne ukrepe, ki jih že uporablja druga pogodbenica, in vse morebitne poglede, ki jih ima druga pogodbenica. Vendar pa pogodbenici priznavata, da nobena določba v tem členu ne omejuje možnosti pogodbenice, da zavrne vstop na svoje ozemlje letu ali letom, za katere sodi, da pomenijo grožnjo za njeno varnost.
6. Pogodbenica lahko sprejme izredne ukrepe, vključno s spremembami, da se spopade z določeno grožnjo za varnost. O takih ukrepih nemudoma obvesti pristojne organe druge pogodbenice.
7. Pogodbenici poudarjata pomen prizadevanja za združljive prakse in standarde, kar bi okrepilo varnost zračnega prometa in čim bolj zmanjšalo regulativne razlike. V ta namen pogodbenici v celoti uporabljata in razvijata sedanje poti za razpravo o trenutnih in predlaganih varnostnih ukrepih. Pogodbenici pričakujeta, da bodo v razpravah med drugimi vprašanji obravnavani novi varnostni ukrepi, ki jih predlaga ali obravnava druga pogodbenica, vključno s prilagoditvijo varnostnih ukrepov, ki je potrebna zaradi spremembe okoliščin; ukrepi, ki jih predlaga ena pogodbenica za izpolnjevanje varnostnih zahtev druge pogodbenice; možnosti za hitrejšo prilagoditev standardov glede na letalske varnostne ukrepe; ter združljivost zahtev

ene pogodbenice z zakonodajnimi obveznostmi druge pogodbenice. Take razprave naj spodbujajo zgodnje obveščanje in predhodne razprave o novih varnostnih pobudah in zahtevah.

8. Brez poseganja v potrebo po takojšnjem ukrepanju z namenom zaščite prevoza pogodbenici potrjujeta, da bo pri obravnavanju varnostnih ukrepov vsaka pogodbenica ovrednotila morebitne škodljive učinke na mednarodni zračni prevoz in bo, razen če jo omejuje zakon, pri določanju, kateri ukrepi so potrebni in ustrezni za reševanje navedenih varnostnih zadev, take dejavnike upoštevala.
9. Ob nezakoniti ugrabitvi ali grožnji z ugrabitvijo ali drugih nezakonitih dejanjih proti varnosti letala, njegovih potnikov in posadke, letališč ali navigacijskih naprav pogodbenici pomagata druga drugi, s tem da omogočita komunikacijo in druge ustrezne ukrepe za hitro in varno končanje takega dogodka ali grožnje.
10. Kadar pogodbenica upravičeno domneva, da druga pogodbenica odstopa od letalskih varnostnih predpisov iz tega člena, lahko pristojni organi navedene pogodbenice zahtevajo takojšen posvet s pristojnimi organi druge pogodbenice. Če se v 15 dneh od datuma take zahteve ne sklene zadovoljiv sporazum, je to razlog, da se odrečejo, odvzamejo, omejijo ali določijo pogoji za dovoljenje za opravljanje prevozov in tehnično dovoljenje letalskega prevoznika ali letalskih prevoznikov navedene pogodbenice. Kadar je nujno potrebno, lahko pogodbenica sprejme začasne ukrepe pred iztekom 15 dni.
11. Ločeno od ocen letališč, opravljenih z namenom ugotavljanja skladnosti s standardi in praksami letalske varnosti, navedenimi v odstavku 3 tega člena, lahko pogodbenica zahteva sodelovanje druge pogodbenice pri ocenjevanju, ali določeni varnostni ukrepi te druge pogodbenice izpolnjujejo zahteve pogodbenice, ki da zahtevo. Pristojni organi pogodbenic vnaprej uskladijo, katera letališča se bodo ocenjevala, in datume ocenjevanja ter določijo postopek za obravnavanje rezultatov takih ocen. Ob upoštevanju rezultatov ocen lahko pogodbenica, ki da zahtevo, odloči, da se na ozemlju druge pogodbenice uporabljajo enakovredni varnostni ukrepi, da so tranzitni potniki, tranzitna prtljaga in/ali tranzitni tovor lahko oproščeni ponovnega pregleda na ozemlju pogodbenice, ki da zahtevo. Taka odločitev se sporoči drugi pogodbenici.

Člen 9

Poslovne priložnosti

1. Letalski prevozniki pogodbenic imajo pravico ustanoviti urade na ozemlju druge pogodbenice za promocijo in prodajo zračnega prevoza in povezanih dejavnosti.
2. Letalski prevozniki pogodbenic so upravičeni, v skladu z zakoni in predpisi druge pogodbenice v zvezi z vstopom, bivališčem in zaposlitvijo, pripeljati in ohranjati na ozemlju druge pogodbenice vodilno, prodajno, tehnično, operativno in drugo specialistično osebje, ki je potrebno za podporo zagotavljanju zračnega prevoza.
3. a. Brez poseganja v spodnji pododstavek (b) ima vsak letalski prevoznik v zvezi z oskrbo letal na ozemlju druge pogodbenice:

- (i) pravico opravljati svojo lastno oskrbo letala („samooskrba“) ali, po svoji izbiri
 - (ii) pravico izbrati izmed konkurenčnih izvajalcev, ki opravljajo storitve zemeljske oskrbe letal v celoti ali delno, kjer je takim izvajalcem dovoljen dostop do trga na podlagi zakonov in drugih predpisov pogodbenic ter kjer so taki izvajalci prisotni na trgu.
 - b. Za pravice pod (i) in (ii) v zgornjem pododstavku (a) se uporabljajo le posebne omejitve razpoložljivega prostora ali zmogljivosti, ki izhajajo iz potrebe po ohranitvi varnega delovanja letališča. Kjer take omejitve izključujejo samooskrbo in kjer ni učinkovite konkurence med izvajalci, ki opravljajo storitve zemeljske oskrbe letal, so vse take storitve vsem letalskim prevoznikom na voljo na enakovredni in zadostni podlagi; cene takih storitev ne presegajo njihovih celotnih stroškov, vključno s primerno donosnostjo po amortizaciji.
4. Letalski prevoznik pogodbenic lahko sam in/ali po presoji letalskega prevoznika s prodajnimi zastopniki ali drugimi posredniki, ki jih določi letalski prevoznik, proda storitve zračnega prevoza na ozemlju druge pogodbenice. Vsak letalski prevoznik ima pravico prodati in vsak posameznik ima pravico kupiti take prevozne storitve v lokalni ali v prosto zamenljivi valuti.
5. Vsak letalski prevoznik ima pravico, da na zahtevo zamenja in prenese iz ozemlja druge pogodbenice na svoje ozemlje in, razen če to ni skladno s splošno veljavnimi zakoni in predpisi, v državo ali države po lastni izbiri, lokalne prihodke, ki so presežek lokalno izplačanih vsot. Pretvorba in prenos sta dovoljena takoj, brez omejitev ali obdavčenja v zvezi z njim, po menjalnem tečaju, ki velja za tekoče transakcije in prenos na datum, ko prevoznik predloži prvo vlogo za prenos.
6. Letalskim prevoznikom pogodbenic je dovoljeno, da plačujejo lokalne izdatke, vključno z nakupom goriva, na ozemlju druge pogodbenice v lokalni valuti. Po lastni presoji lahko letalski prevozniki pogodbenic plačujejo take izdatke na ozemlju druge pogodbenice v prosto zamenljivih valutah v skladu s predpisi o lokalni valuti.
7. Pri opravljanju ali zagotavljanju storitev po tem sporazumu lahko vsak letalski prevoznik pogodbenice sodeluje pri dogovorih glede trženja, kot je dogovor o rezervaciji prostora ali skupni uporabi oznak poletov z:
- a. vsakim letalskim prevoznikom ali prevozniki pogodbenic;
 - b. vsakim letalskim prevoznikom ali prevozniki tretje države; ter
 - c. izvajalcem storitev površinskega (kopenskega ali pomorskega) prevoza iz katere koli države;

pod pogojem, da (i) imajo vsi udeleženci pri takih dogovorih ustrezna pooblastila in (ii) da dogovori izpolnjujejo pogoje, predpisane v zakonih in drugih predpisih, ki jih pogodbenice običajno uporabljajo za opravljanje ali zagotavljanje mednarodnega zračnega prevoza.

8. Letalski prevozniki vsake pogodbenice lahko sklenejo dogovor za zagotavljanje posadke letalu za mednarodni zračni prevoz s:
- a. katerim koli letalskim prevoznikom ali letalskimi prevozniki pogodbenic; ter
 - b. katerim koli letalskim prevoznikom ali letalskimi prevozniki tretje države;

pod pogojem, da imajo vsi udeleženci pri takih dogovorih ustrezna pooblastila in izpolnjujejo pogoje, predpisane v zakonih in drugih predpisih, ki jih za take dogovore običajno uporabljajo pogodbenice. Nobena od pogodbenic ne zahteva od letalskega prevoznika ene ali druge pogodbenice, ki zagotavlja letalo, prometnih pravic po tem sporazumu za proge, na katerih se bo letalo uporabljalo.

9. Ne glede na katero koli drugo določbo tega sporazuma je letalskim prevoznikom in posrednim izvajalcem prevoza tovora pogodbenic brez omejitve dovoljeno, da v zvezi z mednarodnim zračnim prevozom uporabljajo kateri koli površinski prevoz tovora do ali od vseh krajev na ozemljih pogodbenic ali v tretjih državah, vključno s prevozom do ali od vseh letališč s carinskimi objekti ter vključno s, kjer je ustrezno, pravico prevoza tovora pod carinskim nadzorom po veljavnih zakonih in drugih predpisih. Ta tovor ima, bodisi da se premika po površini ali po zraku, dostop do letaliških carinskih postopkov in objektov. Letalski prevozniki se lahko odločijo, da sami opravljajo svoj površinski prevoz ali ga zagotovijo z dogovori z drugimi površinskimi prevozniki, vključno s površinskim prevozom, ki ga opravljajo drugi letalski prevozniki in posredni izvajalci tovarnega zračnega prevoza. Taki večnamenski prevozi tovora se lahko zagotovijo po eni, direktni ceni za kombinirani zračni in površinski prevoz, pod pogojem, da se špediterjev ne zavaja glede dejstev o takem prevozu.

Člen 10

Carinske dajatve in takse

1. Letala, ki jih v mednarodnem zračnem prometu upravljajo letalski prevozniki druge pogodbenice, njihova običajna oprema, oprema na letališču, zaloge goriva, maziva, potrošne tehnične zaloge, nadomestni deli (vključno z motorji), druge zaloge na letalu (ki vključujejo, vendar niso omejene na hrano, pijačo, alkohol, tobak in druge izdelke, namenjene za prodajo ali uporabo potnikov v omejenih količinah med letom) ter druge stvari, namenjene za upravljanje ali servisiranje letala v mednarodnem zračnem prevozu ali ki se uporabljajo izključno v zvezi s tem, so po prihodu na ozemlje ene pogodbenice na podlagi recipročnosti oproščeni vseh uvoznih omejitev, davkov na premoženje in dajatev na kapital, carinskih dajatev, trošarin in podobnih taks in dajatev, ki (a) jih določajo nacionalni organi ali Evropska skupnost in (b) ne temeljijo na stroških opravljenih storitev, pod pogojem, da taka oprema in zaloge ostanejo na letalu.
2. Oprostitev, na podlagi recipročnosti, davkov, davščin, dajatev, taks in bremenitev, navedenih v odstavku 1 tega člena, razen plačila stroškov za opravljene storitve, se nanaša tudi na:

a. zalogo na letalu, vneseno na ozemlje ali dobavljeno na ozemlju ene pogodbenice in natovorjeno v razumnih količinah, namenjeno za uporabo na čezmejnem letu letalskega prevoznika druge pogodbenice v mednarodnem zračnem prevozu, tudi če se te zaloge uporabljajo na delu potovanja čez ozemlje pogodbenice, kjer so natovorjene;

b. opremo na letališču in nadomestne dele (vključno z motorji), ki so vneseni na ozemlje pogodbenice za servisiranje, vzdrževanje ali popravilo letala prevoznika druge pogodbenice, ki se uporablja v mednarodnem zračnem prevozu;

c. gorivo, maziva in potrošne tehnične zaloge, vnesene na ozemlje ali dobavljene na ozemlju ene pogodbenice, namenjene za uporabo na čezmejnem letu letalskega prevoznika druge pogodbenice v mednarodnem zračnem prevozu, tudi če se te zaloge uporabljajo na delu potovanja čez ozemlje pogodbenice, kjer so natovorjene; ter

d. tiskovine, kot določa carinska zakonodaja pogodbenic, vnesene na ozemlje ali dobavljene na ozemlju ene pogodbenice in namenjene za uporabo na čezmejnem letu letalskega prevoznika druge pogodbenice v mednarodnem zračnem prevozu, tudi če se te zaloge uporabljajo na delu potovanja čez ozemlje pogodbenice, kjer so natovorjene.

3. Za opremo in zaloge, navedene v odstavkih 1 in 2 tega člena, se lahko zahteva, da so pod nadzorom ali kontrolo ustreznih organov.
4. Izjeme, določene v tem členu, so na voljo tudi, kadar imajo letalski prevozniki ene pogodbenice pogodbe z drugim letalskim prevoznikom, ki podobno uživa take izjeme druge pogodbenice, za posojilo ali prenos predmetov, določenih v odstavkih 1 in 2 tega člena, na ozemlje druge pogodbenice.
5. Nič v tem sporazumu ne preprečuje pogodbenicama, da bi zaračunali davke, davščine, dajatve, takse ali bremenitve za blago, ki se potnikom prodaja drugače kot za porabo na letalu, na delu zračnega prevoza med dvema krajema na njunem ozemlju, kjer je dovoljeno vkrcanje ali izkrcanje.
6. V primeru, da dve ali več držav članic načrtuje za gorivo, s katerim oskrbijo letalo letalskega prevoznika ZDA na svojem ozemlju za lete med njimi, preklic oprostitev iz člena 14(b) Direktive Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003, skupni odbor preuči to vprašanje v skladu z odstavkom 4(e) člena 17.
7. Pogodbenica lahko v imenu svojih letalskih prevoznikov zaprosi za pomoč druge pogodbenice pri zagotavljanju oprostitve davkov, dajatev, bremenitev in taks, ki jih zaračunajo državne in lokalne oblasti ali organi za blago, določeno v odstavkih 1 in 2 tega člena, ter dajatev na oskrbo z gorivom, v okoliščinah, opisanih v tem členu, razen v obsegu, v katerem dajatve temeljijo na stroških zagotavljanja storitve. V odgovor na tako prošnjo druga pogodbenica o pogledih pogodbenice prosilke obvesti ustrezno vladno enoto ali organ ter pozove k ustrezni preučitvi teh pogledov.

Člen 11

Takse za uporabnike

1. Takse za uporabnike, ki jih lahko zaračunajo ustrezni organi ali telesa vsake pogodbenice letalskim prevoznikom druge pogodbenice, so pravične, razumne, ne nepravilno diskriminatorne ter pravično razdeljene med kategorijami uporabnikov. V vsakem primeru se vsake take takse za uporabnike preučijo pri letalskih prevoznikih druge pogodbenice po pogojih, ki niso manj ugodni od najugodnejših pogojev, na voljo drugim letalskim prevoznikom v trenutku, ko se takse preučujejo.
2. Takse za uporabnike, zaračunane letalskim prevoznikom druge pogodbenice, lahko zračijo, ne smejo pa presegati celotnih stroškov pristojnih organov ali teles pri zagotavljanju ustreznega letališča, letaliških okoljskih, navigacijskih ali varnostnih naprav in storitev na letališču ali v letališkem sistemu. Take takse lahko vključujejo primerno donosnost po amortizaciji. Naprave in storitve, za katere so zaračunane takse, se zagotavljajo učinkovito in ekonomično.
3. Pogodbenici spodbujata posvetovanja med pristojnimi organi ali telesi na njunem ozemlju in letalskimi prevozniki, ki uporabljajo storitve in naprave, ter spodbujata pristojne organe ali telesa in letalske prevoznike, da izmenjujejo take informacije, kot je potrebno za omogočanje natančnega pregleda sprejemljivosti taks v skladu z načeli iz odstavkov 1 in 2 tega člena. Pogodbenici spodbujata pristojne organe, da uporabnike dovolj zgodaj obvestijo o vsakih predlaganih spremembah taks za uporabnike, da omogočijo uporabnikom izraziti svoja stališča, preden se spremembe uveljavijo.
4. Nobena od pogodbenic pri postopkih reševanja sporov iz člena 18 ne krši določbe tega člena, razen če (a) v razumnem roku ne opravi pregleda takse ali prakse, ki je predmet pritožbe druge pogodbenice; ali (b) če po takem pregledu ne sprejme vseh ukrepov v svoji pristojnosti, da bi popravila takso ali prakso, ki ni v skladu s tem členom.

Člen 12

Oblikovanje cen

1. Cene zračnega prevoza, opravljenega na podlagi tega sporazuma, se določajo prosto in se ne predložijo v odobritev niti se ne sme zahtevati njihove vložitve.
2. Ne glede na odstavek 1:
 - a. Uvedba ali nadaljevanje cene, ki jo predlaga ali zaračuna letalski prevoznik ZDA za mednarodni zračni prevoz med krajem v eni državi članici in krajem v drugi državi članici, je skladna s členom 1(3) Uredbe Sveta (EGS) 2409/92 z dne 23. julija 1992 ali uredbo naslednico, ki ni bolj restriktivna.
 - b. Po tem odstavku letalski prevozniki pogodbenic pristojnim organom pogodbenic na zahtevo zagotovijo neposreden dostop do informacij o preteklih, sedanjih in predlaganih cenah na način in v obliki, ki je za navedene organe sprejemljiva.

Člen 13

Vladne subvencije in podpora

1. Pogodbenici priznavata, da lahko vladne subvencije in podpora škodljivo vplivajo na poštene in enake možnosti za konkuriranje letalskih prevoznikov pri zagotavljanju mednarodnega zračnega prevoza, ki ga ureja ta sporazum.
2. Če ena pogodbenica meni, da bi vladna subvencija ali podpora, ki jo druga pogodbenica predvideva ali zagotavlja za letalske prevoznike te druge pogodbenice, škodljivo vplivala ali škodljivo vpliva na poštene in enake možnosti za konkuriranje letalskih prevoznikov prve pogodbenice, lahko svoja opažanja predloži navedeni pogodbenici. Poleg tega lahko zahteva sestanek skupnega odbora, kot predvideva člen 17, za preučitev zadeve in oblikovanje ustreznih odzivov na skrbi, za katere se ugotovi da so upravičene.
3. Pogodbenici lahko stopita v stik s pristojnimi vladnimi organi na ozemlju druge pogodbenice, vključno z organi na državni, regionalni ali lokalni ravni, če menita, da bo subvencija ali podpora, ki jo taki organi predvidevajo ali zagotavljajo, imela škodljive konkurenčne učinke, navedene v odstavku 2. Če se pogodbenica odloči navezati tak neposreden stik, o tem po diplomatski poti nemudoma obvesti drugo pogodbenico. Lahko tudi zahteva sestanek skupnega odbora.
4. Vprašanja, sprožena na podlagi tega člena, lahko vključujejo na primer kapitalske vloške, navzkrižno subvencioniranje, nepovratna sredstva, jamstva, lastništvo, oprostitev ali izvzete davkov katerih koli vladnih organov.

Člen 14

Okolje

1. Pogodbenici priznavata pomen varstva okolja pri razvoju in izvajanju mednarodne letalske politike. Pogodbenici priznavata, da je treba pri razvoju mednarodne letalske politike stroške in koristi ukrepov za varstvo okolja skrbno pretehtati.
2. Pri preučevanju predlaganih okoljskih ukrepov mora pogodbenica oceniti morebitne škodljive učinke na uresničevanje pravic iz tega sporazuma ter, če so taki ukrepi sprejeti, opraviti vse, kar je ustrezno za omilitev takih škodljivih učinkov.
3. Ko so okoljski ukrepi izoblikovani, se upoštevajo letalski okoljski standardi, ki jih je sprejela mednarodna organizacija civilnega letalstva v prilogah h Konvenciji, razen kjer so vložene razlike. Pogodbenici uporabljata vse okoljske ukrepe, ki vplivajo na zračni promet po tem sporazumu v skladu s členoma 2 in 3(4) tega sporazuma.
4. Če ena pogodbenica meni, da zadeva, ki se nanaša na okoljsko varstvo na področju letalstva, zbuja skrbi glede uporabe ali izvajanja tega sporazuma, lahko zahteva sestanek skupnega odbora, kot je določeno v členu 17, da se vprašanje preuči in oblikujejo ustrezni odzivi na utemeljene pomisleke.

Člen 15

Varstvo potrošnikov

Pogodbenici potrjujeta pomen varstva potrošnikov in vsaka pogodbenica lahko zahteva sestanek skupnega odbora, da se obravnavajo vprašanja varstva potrošnikov, ki jih pogodbenica, ki sestanek zahteva, opredeli kot pomembna.

Člen 16

Računalniški sistemi rezervacij

1. Prodajalci računalniških sistemov rezervacij (CRS), ki delujejo na ozemlju ene pogodbenice, imajo pravico prinesiti, ohranjati in dati prosto na voljo svoje sisteme CRS potovalnim agencijam ali turističnim podjetjem, katerih glavna dejavnost je distribucija produktov, povezanih s potovanji, na ozemlju druge pogodbenice, pod pogojem, da je CRS skladen z vsemi ustreznimi predpisi druge pogodbenice.
2. Nobena od pogodbenic na svojem ozemlju ne postavlja zahtev ali dovoli, da se prodajalcem CRS druge pogodbenice postavljajo zahteve v zvezi s prikazovalniki (vključno s parametri za urejevanje in prikazovanje), delovanjem, praksami, prodajo ali lastništvom CRS, ki so strožje od tistih, ki jih postavlja svojim lastnim prodajalcem CRS.
3. Lastniki/operaterji sistemov CRS ene pogodbenice, ki izpolnjujejo ustrezne predpise druge pogodbenice, če ti obstajajo, imajo enake možnosti imeti sisteme CRS na ozemlju druge pogodbenice kot lastniki/operaterji te pogodbenice.

Člen 17

Skupni odbor

1. Skupni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki pogodbenic, se sestane vsaj enkrat letno, da opravi posvetovanja v zvezi s tem sporazumom in pregleda njegovo izvajanje.
2. Pogodbenica lahko tudi zahteva sestanek skupnega odbora, da poskusi rešiti vprašanja pri razlagi ali uporabi tega sporazuma. Vendar glede na člen 19 ali Prilogo 2 lahko skupni odbor preuči le vprašanja v zvezi z zavrnitvijo ene od udeleženk, da bi izvajala prevzete obveznosti, in vplivom odločitev o konkurenci na uporabo tega sporazuma. Taki sestanki se začnejo čim prej in ne pozneje kot 60 dni od prejema zahteve, razen če je dogovorjeno drugače.
3. Skupni odbor najkasneje na svojem prvem letnem sestanku in po tem, kot je ustrezno, pregleda celotno izvajanje sporazuma, vključno z morebitnimi učinki omejitev letalske infrastrukture na uresničevanje pravic iz člena 3, posledicami varnostnih ukrepov, sprejetih po členu 8, učinki na pogoje konkurence, vključno na področju računalniškega sistema rezervacij, ter morebitnimi socialnimi posledicami izvajanja sporazuma.
4. Skupni odbor tudi razvija sodelovanje s:

- a. krepitvijo izmenjav na strokovni ravni o novih zakonskih ali ureditvenih pobudah in razvoju, vključno na področju zaščite, varnosti, okolja, letalske infrastrukture (vključno s sloti) ter varstva potrošnikov;
 - b. upoštevanjem socialnih posledic Sporazuma, kot se izvaja, ter razvojem ustreznih odzivov na utemeljene pomisleke;
 - c. upoštevanjem možnih področij za nadaljnji razvoj Sporazuma, vključno s priporočilom za spremembe Sporazuma;
 - d. vodenjem evidence vprašanj glede vladnih subvencij ali podpore, ki jih sproži ena od pogodbenic na skupnem odboru;
 - e. odločanjem, na podlagi soglasja, glede vseh zadev v zvezi z uporabo odstavka 6 člena 10.
5. Skupni odbor deluje na podlagi soglasja.

Člen 18

Arbitraža

1. Za vse spore glede uporabe ali razlage tega sporazuma, razen vprašanj, ki izhajajo iz člena 19 ali Priloge 2, ki niso rešeni na sestanku skupnega odbora, se pogodbenici lahko dogovorita, da jih predložita v odločanje določeni osebi ali organu. Če pogodbenici nista sporazumni, se spor na zahtevo katere koli pogodbenice predloži v arbitražo v skladu s spodaj določenimi postopki.
2. Če se pogodbenici ne dogovorita drugače, je arbitraža v obliki arbitražnega sodišča treh razsodnikov, ki se sestavi, kot sledi:
 - a. V roku 20 dni po prejemu zahteve za arbitražo pogodbenici imenujeta po enega razsodnika. V roku 45 dni po imenovanju razsodnika sporazumno imenujeta tretjega razsodnika, ki predseduje temu razsodišču.
 - b. Če ena ali druga pogodbenica ne imenuje razsodnika, ali če tretji razsodnik ni imenovan v skladu s pododstavkom a tega odstavka, lahko ena ali druga pogodbenica zaprosi predsednika sveta Mednarodne organizacije civilnega letalstva, da imenuje potrebnega razsodnika ali razsodnike v roku 30 dni od prejema navedene zahteve. Če je predsednik Sveta Mednarodne organizacije civilnega letalstva državljan Združenih držav ali države članice, imenovanje opravi podpredsednik navedenega sveta z najdaljšim stažem, ki ni izločen iz tega razloga.
3. Razen če ni določeno drugače, razsodišče določi meje svoje pristojnosti v skladu s tem sporazumom in določi svoja postopkovna pravila. Ko je razsodišče oblikovano, lahko na zahtevo ene pogodbenice zahteva od druge pogodbenice, da izvajačasne zaščitne ukrepe do končne določitve razsodišča. Po naročilu razsodišča ali na zahtevo ene ali druge pogodbenice se najpozneje v 15 dneh po tem, ko je bilo razsodišče ustanovljeno v polni sestavi, izvede seja, da razsodišče določi točna vprašanja, o katerih bo razsojalo, in določene postopke, ki se bodo uporabljali.

4. Če ni dogovorjeno drugače ali če razsodišče ne naroči drugače:
 - a. Tožbeni predlog se vloži v roku 30 dni od ustanovitve razsodišča v polni sestavi in predlog obrambe se vloži 40 dni po tem. Vsak odgovor tožnika se vloži v roku 15 dni od vložitve predloga obrambe. Vsak odgovor tožene pogodbenice se vloži v roku 15 dni po tem.
 - b. Razsodišče na zahtevo ene ali druge pogodbenice ali na lastno pobudo opravi obravnavo v roku 15 dni po vložitvi zadnjega odgovora.
5. Razsodišče si prizadeva sprejeti pisno odločitev v roku 30 dni po zaključku obravnave ali, če obravnave ni, v roku 30 dni po vložitvi zadnjega odgovora. Prevlada odločitev večine razsodnikov.
6. Pogodbenici lahko vložita zahtevo za pojasnitev odločitve v roku 10 dni po odločitvi in pojasnitev se izda v roku 15 dni od take zahteve.
7. Če razsodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve tega sporazuma, in odgovorna pogodbenica ne popravi kršitve ali se z drugo pogodbenico ne sporazume o obojestransko zadovoljivi rešitvi v roku 40 dni po obvestilu o odločitvi razsodišča, lahko druga pogodbenica začasno prekliče uporabo primerljivih koristi, ki izhajajo iz tega sporazuma, dokler se pogodbenici ne sporazumeta o rešitvi spora. Nič v tem odstavku se ne razlaga kot omejevanje pravice ene ali druge pogodbenice, da sprejme sorazmerne ukrepe v skladu z mednarodnim pravom.
8. Stroške razsodišča, vključno s plačilom in stroški razsodnikov, si pogodbenici enakovredno delita. Vsi stroški predsednika Sveta Mednarodne organizacije civilnega letalstva ali podpredsednika tega sveta v zvezi s postopki iz odstavka 2b tega člena se štejejo za del stroškov razsodišča.

Člen 19

Konkurenca

1. Pogodbenici priznavata, da je konkurenca med letalskimi prevozniki na transatlantskem trgu pomembna za pospeševanje ciljev tega sporazuma, in potrjujeta, da uporabljata svojo konkurenčno ureditev za zaščito in krepitev celotne konkurence, in ne posameznih konkurentov.
2. Pogodbenici priznavata, da se lahko pojavijo razlike glede uporabe njunih konkurenčnih ureditev na področju mednarodnega letalstva, ki vpliva na transatlantski trg, in da se konkurenca med letalskimi prevozniki na tem trgu lahko krepi tako, da se te razlike čim bolj zmanjšajo.
3. Pogodbenici priznavata, da sodelovanje med njunimi organi za konkurenco služi pospeševanju konkurence na trgih in ima možnost pospeševati primerljive regulativne rezultate ter čim bolj zmanjšati razlike v pristopu v zvezi z njunimi konkurenčnimi pregledi sporazumov med letalskimi prevozniki. Zato bosta pogodbenici to sodelovanje pospeševali, kolikor je mogoče, ob upoštevanju različnih odgovornosti, pristojnosti in postopkov organov v skladu s Prilogo 2.

4. Skupnemu odboru se letno poroča o rezultatih sodelovanja iz Priloge 2.

Člen 20

Pogajanja na drugi stopnji

Skupni cilj pogodbenic je nadaljnje odpiranje dostopa do trgov in čim večje povečanje ugodnosti za potrošnike, letalske prevoznike, delovno silo ter skupnosti na obeh straneh Atlantika. Za nadaljevanje tega procesa pogodbenici razvijata načrt, vključno z določitvijo točk prednostnega interesa za vsako pogodbenico. Pogodbenici začneta pogajanja do najpozneje 60 dni po začetku začasne uporabe tega sporazuma, s ciljem kar najhitreje razviti naslednjo stopnjo.

Člen 21

Razmerje do drugih sporazumov

1. V obdobju začasne uporabe na podlagi člena 24 tega sporazuma se dvostranski sporazumi, navedeni v razdelku 1 Priloge 1, opustijo, razen v obsegu, določenem v razdelku 2 Priloge 1.
2. Ob začetku veljavnosti na podlagi člena 25 tega sporazuma ta sporazum nadomesti dvostranske sporazume, navedene v razdelku 1 Priloge 1, razen v obsegu, določenem v razdelku 2 Priloge 1.
3. Če pogodbenici postaneta stranki v večstranskem sporazumu ali potrđita sklep, ki ga sprejme Mednarodna organizacija civilnega letalstva ali druga mednarodna organizacija, ki obravnava zadeve, zajete v tem sporazumu, se posvetujeta v skupnem odboru, da ugotovita, ali je treba ta sporazum spremeniti zaradi takega razvoja dogodkov.

Člen 22

Prenehanje

Pogodbenica lahko kadar koli po diplomatski poti pisno obvesti drugo pogodbenico o svoji odločitvi, da odpoveduje ta sporazum. Hkrati o tem obvesti Mednarodno organizacijo civilnega letalstva. Ta sporazum preneha veljati opolnoči po greenwiškem času na koncu prometne sezone Mednarodnega združenja letalskih prevoznikov (IATA) eno leto po datumu pisnega obvestila o prenehanju, razen če ni pred potekom tega roka obvestilo sporazumno umaknjeno.

Člen 23

Registracija pri ICAO

Ta sporazum in vse njegove spremembe se registrirajo pri Mednarodni organizaciji civilnega letalstva.

Člen 24

Začasna uporaba

Do začetka veljavnosti na podlagi člena 25:

1. Pogodbenici se dogovorita uporabljati ta sporazum od [A].
2. Ena ali druga pogodbenica lahko kadar koli po diplomatski poti pisno obvesti drugo pogodbenico o svoji odločitvi, da več ne bo uporabljala tega sporazuma. V tem primeru ta sporazum preneha veljati opolnoči po greenwiškem času na koncu prometne sezone Mednarodnega združenja letalskih prevoznikov (IATA) eno leto po datumu pisnega obvestila, razen če ni pred potekom tega roka obvestilo sporazumno umaknjeno.

Člen 25

Začetek veljavnosti

Ta sporazum začne veljati en mesec po datumu kasnejše note v izmenjavi diplomatskih not med pogodbenicama, ki potrjujejo, da so zaključeni vsi postopki, potrebni za začetek veljavnosti tega sporazuma. Za namen te izmenjave Združene države izročijo Evropski skupnosti in njenim državam članicam diplomatsko noto in Evropska skupnost izroči Združenim državam diplomatsko noto ali note Evropske skupnosti in njenih držav članic. Diplomatska nota ali note Evropske skupnosti in njenih držav članic vsebujejo sporočilo vsake države članice, ki potrjuje, da so zaključeni njeni postopki, potrebni za začetek veljavnosti tega sporazuma.

V POTRDATEV TEGA so spodaj podpisani, ki so ustrezno pooblaščen, podpisali ta sporazum.

V [____], [____] _____ 200__, sestavljeno v dveh izvodih v češkem, danskem, nizozemskem, angleškem, estonskem, finskem, francoskem, nemškem, grškem, madžarskem, italijanskem, latvijskem, litovskem, malteškem, poljskem, portugalskem, slovaškem, slovenskem, španskem in švedskem jeziku. V primeru odstopanja angleško besedilo prevlada nad besedili v drugih jezikih.

ZA ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

ZA REPUBLIKO AVSTRIJO

ZA KRALJEVINO BELGIJO

ZA REPUBLIKO CIPER

ZA ČEŠKO REPUBLIKO

ZA KRALJEVINO DANSKO

ZA REPUBLIKO ESTONIJO

ZA REPUBLIKO FINSKO

ZA FRANCOSKO REPUBLIKO
ZA ZVEZNO REPUBLIKO NEMČIJO
ZA HELENSKO REPUBLIKO
ZA REPUBLIKO MADŽARSKO
ZA IRSKO
ZA ITALIJANSKO REPUBLIKO
ZA REPUBLIKO LATVIJO
ZA REPUBLIKO LITVO
ZA VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG
ZA REPUBLIKO MALTO
ZA KRALJEVINO NIZOZEMSKO
ZA REPUBLIKO POLJSKO
ZA PORTUGALSKO REPUBLIKO
ZA SLOVAŠKO REPUBLIKO
ZA REPUBLIKO SLOVENIJO
ZA KRALJEVINO ŠPANIJO
ZA KRALJEVINO ŠVEDSKO
ZA ZDRUŽENO KRALJESTVO VELIKA BRITANIJA IN SEVERNA IRSKA
ZA EVROPSKO SKUPNOST

PRILOGA 1

Razdelek 1

Kot predvideva člen 21 tega sporazuma, se naslednji dvostranski sporazumi o zračnem prometu med Združenimi državami in državami članicami opustijo ali jih nadomesti ta sporazum:

- a. Republika Avstrija: Sporazum o zračnem prometu, podpisan na Dunaju 16. marca 1989; spremenjen 14. junija 1995.
- b. Kraljevina Belgija: Sporazum o zračnem prometu, uveljavljen z izmenjavo not v Washingtonu 23. oktobra 1980; spremenjen 22. septembra in 12. novembra 1986; spremenjen 5. novembra 1993 in 12. januarja 1994.

(sprememba zaključena 5. septembra 1995 (v začasni uporabi))

- c. Češka republika: Sporazum o zračnem prometu, podpisan v Pragi 10. septembra 1996; spremenjen 4. junija 2001 in 14. februarja 2002.
- d. Kraljevina Danska: Sporazum v zvezi z zračnim prometom, uveljavljen z izmenjavo not v Washingtonu 16. decembra 1944; spremenjen 6. avgusta 1954; spremenjen 16. junija 1995.
- e. Republika Finska: Sporazum o zračnem prometu, podpisan v Helsinkih 29. marca 1949; povezani protokol, podpisan 12. maja 1980; sporazum o spremembi sporazuma iz leta 1949 in protokola iz leta 1980, sklenjen 9. junija 1995.
- f. Francoska republika: Sporazum o zračnem prometu, podpisan v Washingtonu 18. junija 1998; spremenjen 10. oktobra 2000; spremenjen 22. januarja 2002.
- g. Zvezna republika Nemčija: Sporazum o zračnem prometu in izmenjava not, podpisana v Washingtonu 7. julija 1955; spremenjen 25. aprila 1989.

(povezani protokol, sklenjen 1. novembra 1978; povezani sporazum, sklenjen 24. maja 1994; protokol o spremembi sporazuma iz leta 1955, sklenjen 23. maja 1996; sporazum o spremembi protokola iz leta 1996, sklenjen 10. oktobra 2000 (vsi v začasni uporabi))

- h. Helenska republika: Sporazum o zračnem prometu, podpisan v Atenah 31. julija 1991; podaljšan do 31. julija 2006 z izmenjavo not z dne 19. in 25. julija 2005.
- i. Republika Madžarska: Sporazum o zračnem prometu in memorandum o soglasju, podpisana v Budimpešti 12. julija 1989; podaljšana do 12. julija 2006 z izmenjavo not z dne 12. julija in 7. novembra 2005.
- j. Irska: Sporazum v zvezi z zračnim prometom, uveljavljen z izmenjavo not v Washingtonu 3. februarja 1945; spremenjen 25. januarja 1988 in 29. septembra 1989; spremenjen 25. julija in 6. septembra 1990.

(Memorandum o posvetih, podpisan v Washingtonu 28. oktobra 1993 (v začasni uporabi))

- k. Italijanska republika: Sporazum o zračnem prometu z memorandumom in izmenjavo not, podpisan v Rimu 22. junija 1970; spremenjen 25. oktobra 1988; povezani memorandum o soglasju, podpisan 27. septembra 1990; sprememba sporazuma iz leta 1970 in memoranduma o soglasju iz leta 1990, sklenjena 22. novembra in 23. decembra 1991; sprememba sporazuma iz leta 1970 in memoranduma o soglasju iz leta 1990, sklenjena 30. maja in 21. oktobra 1997; sporazum, ki dopolnjuje sporazum iz leta 1970, sklenjen 30. decembra 1998 in 2. februarja 1999.

(Protokol o spremembi sporazuma iz leta 1970, sklenjen 6. decembra 1999 (v začasni uporabi))

- l. Veliko vojvodstvo Luksemburg: Sporazum o zračnem prometu, podpisan v Luxembourggu 19. avgusta 1986; spremenjen 6. junija 1995; spremenjen 13. in 21. julija 1998.
- m. Republika Malta: Sporazum o zračnem prometu, podpisan v Washingtonu 12. oktobra 2000.
- n. Kraljevina Nizozemska: Sporazum o zračnem prometu, podpisan v Washingtonu 3. aprila 1957; protokol o spremembi sporazuma iz leta 1957, sklenjen 31. marca 1978; sprememba protokola iz leta 1978, sklenjena 11. junija 1986; sprememba sporazuma iz leta 1957, sklenjena 13. oktobra in 22. decembra 1987; sprememba sporazuma iz leta 1957, sklenjena 29. januarja in 13. marca 1992; sprememba sporazuma iz leta 1957 in protokola iz leta 1978, sklenjena 14. oktobra 1992.
- o. Republika Poljska: Sporazum o zračnem prometu, podpisan v Varšavi 16. junija 2001.
- p. Portugalska republika: Sporazum o zračnem prometu, podpisan v Lizboni 30. maja 2000.
- q. Slovaška republika: Sporazum o zračnem prometu, podpisan v Bratislavi 22. januarja 2001.
- r. Kraljevina Španija: Sporazum o zračnem prometu, podpisan v Madridu 20. februarja 1973; povezani sporazum z dne 20. februarja, 31. marca in 7. aprila 1987; sprememba sporazuma iz leta 1973, sklenjena 31. maja 1989; sprememba sporazuma iz leta 1973, sklenjena 27. novembra 1991.
- s. Kraljevina Švedska: Sporazum v zvezi z zračnim prometom, uveljavljen z izmenjavo not v Washingtonu 16. decembra 1944; spremenjen 6. avgusta 1954; spremenjen 16. junija 1995.
- t. Združeno Kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska: Sporazum o zračnem prometu in izmenjava pisem, podpisan na Bermudih 23. julija 1977; sporazum o Severnoatlantskih letalskih prevozninah, sklenjen 17. marca 1978; sporazum o spremembi sporazuma iz leta 1977, sklenjen 25. aprila 1978; sporazum o

spremembi in podaljšanju sporazuma iz leta 1978 o Severnoatlantskih letalskih prevozninah, sklenjen 2. in 9. novembra 1978; sporazum o spremembi sporazuma iz leta 1977, sklenjen 4. decembra 1980; sporazum o spremembi sporazuma iz leta 1977, sklenjen 20. februarja 1985; sporazum o spremembi člena 7, Priloge 2 in Priloge 5 sporazuma iz leta 1977, sklenjen 25. maja 1989; sporazum o spremembah sporazuma iz leta 1977, prenehanju Arbitraže med ZDA/ZK o taksah za uporabnike na letališču Heathrow ter zahtevi po arbitraži, ki jo je podalo Združeno kraljestvo v noti svojega veleposlaništva št. 87 z dne 13. oktobra 1993, in poravnavi zadev, zaradi katerih so nastali navedeni postopki, sklenjen 11. marca 1994; sporazum o spremembi sporazuma iz leta 1977, sklenjen 27. marca 1997.

(Dogovori v začasni uporabi, ki so v memorandumu o posvetih z dne 11. septembra 1986; dogovori v izmenjavi pisem z dne 27. julija 1990; dogovori v memorandumu o posvetih z dne 11. marca 1991; dogovori v izmenjavi pisem z dne 6. oktobra 1994; dogovori v memorandumu o posvetih z dne 5. junija 1995; dogovori v izmenjavi pisem z dne 31. marca in 3. aprila 2000 (vsi v začasni uporabi))

Razdelek 2

Ne glede na razdelek 1 te priloge se za območja, ki niso vključena v opredelitev „ozemlja“ v členu 1 tega sporazuma, sporazumi v odstavkih (d) (Danska–Združene države), (f) (Francija–Združene države) in (t) (Združeno kraljestvo–Združene države) navedenega razdelka še naprej uporabljajo v skladu z njihovimi pogoji.

Razdelek 3

Ne glede na člen 3 tega sporazuma letalski prevozniki ZDA niso upravičeni do tovornega prevoza, ki ni del prevoza, ki se opravlja v Združenih državah, iz krajev ali v kraje v državah članicah, razen v kraje ali iz krajev v Češki republiki, Francoski republiki, Zvezni republiki Nemčiji, Velikem vojvodstvu Luksemburg, Republiki Malti, Republiki Poljski, Portugalski republiki in Slovaški republiki.

Razdelek 4

Ne glede na druge določbe tega sporazuma se ta razdelek uporablja za redne in čarterske kombinacije zračnega prevoza med Irsko in Združenimi državami, z začetkom od zimske sezone IATA 2006/2007 do konca zimske sezone IATA 2007/2008.

- a. (i) Vsak letalski prevoznik ZDA in Skupnosti lahko opravi 3 neprekinjene lete med Združenimi državami in Dublinom za vsak neprekinjen let, ki ga letalski prevoznik opravi med Združenimi državami in Shannonom. Ta upravičenost za neprekinjene lete iz Dublina in v Dublin temelji na povprečju letov v celotnem trisezonskem prehodnem obdobju. Let se šteje za neprekinjen let iz Dublina ali v Dublin in iz Shannona ali v Shannon glede na prvi kraj vstopa v Irsko ali zadnji kraj odhoda iz Irske.
- (ii) Zahteva za opravljanje prevozov iz Shannona ali v Shannon iz odstavka (a)(i) tega razdelka se ukine, če kateri koli letalski prevoznik vpelje redno ali čartersko kombinacijo prevoza med Dublinom in Združenimi državami, v eni ali drugi smeri, ne da bi opravljal vsaj en neprekinjen let

v Shannon za vsake tri neprekinjene lete v Dublin, povprečno na prehodno obdobje.

- b. Za prevoze med Združenimi državami in Irsko lahko letalski prevozniki Skupnosti opravljajo prevoze le v Boston, New York, Chicago, Los Angeles in 3 dodatne kraje v Združenih državah, o izbiri ali spremembi katerih se obvestijo Združene države. Ti prevozi se lahko opravljajo prek vmesnih krajev v drugih državah članicah ali v tretjih državah.
- c. Skupna uporaba oznak poletov se dovoli med Irsko in Združenimi državami le pri letih prek drugih krajev v Evropski skupnosti. Druge ureditve skupne uporabe oznak poletov se obravnavajo na podlagi prijateljskih odnosov in recipročnosti.

PRILOGA 2

0

sodelovanju glede vprašanj konkurence v industriji zračnega prevoza

Člen 1

Sodelovanje, določeno v tej prilogi, izvedeta Ministrstvo za promet Združenih držav Amerike in Komisija Evropske skupnosti (v nadaljevanju „udeleženca“) v skladu s svojimi nalogami pri reševanju vprašanj konkurence v industriji zračnega prevoza, ki vključuje Združene države in Evropsko skupnost.

Člen 2

Namen

Namen tega sodelovanja je:

1. Krepiti vzajemno razumevanje, kako udeleženca uporabljata zakone, postopke in prakse po svoji konkurenčni ureditvi za spodbujanje konkurence v industriji zračnega prevoza;
2. Omogočati razumevanje med udeležencema o vplivu dogodkov v industriji zračnega prevoza na konkurenco na mednarodnem letalskem trgu; ter
3. Zmanjševati možnosti za konflikte pri tem, ko udeleženca uporabljata svoji konkurenčni ureditvi pri sporazumih in drugih dogovorih o sodelovanju, ki vplivajo na transatlantski trg
4. Spodbujati združljive zakonodajne pristope do sporazumov in drugih dogovorov o sodelovanju z boljšim razumevanjem metodologij, analitskih metod, vključno z določitvijo upoštevnega trga/trgov in analizo konkurenčnih učinkov ter sredstev, ki jih udeleženca uporabljata pri svojih neodvisnih konkurenčnih pregledih.

Člen 3

Opredelitve

Za namen te priloge izraz „konkurenčna ureditev“ pomeni zakone, postopke in prakse, ki urejajo izvajanje nalog udeležencev pri pregledovanju sporazumov in drugih dogovorov o sodelovanju med letalskimi prevozniki na mednarodnem trgu. Za Evropsko skupnost to vključuje, vendar ni omejeno na, člene 81, 82, in 85 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in njihove podzakonske akte na podlagi navedene pogodbe ter vse spremembe členov. Za Ministrstvo za promet to vključuje, vendar ni omejeno na, oddelke 41308, 41309 in 41720 naslova 49 Zakonika Združenih držav in njegovih podzakonskih aktov ter pravnih precedensov na njegovi podlagi.

Člen 4

Področja sodelovanja

Ob upoštevanju meril v pododstavkih 1(a) in 1(b) člena 5 vrste sodelovanja med udeležencema vključujejo:

- (1) Srečanja med predstavniki udeležencev, ki vključujejo strokovnjake na področju konkurence, načeloma dvakrat letno, na katerih se obravnavajo razvoj industrije zračnega prevoza, zadeve konkurenčne politike skupnega interesa ter analitični pristopi k uporabi zakonodaje o konkurenci na področju mednarodnega letalstva, zlasti na transatlantskem trgu. Navedene razprave lahko pripomorejo k boljšemu razumevanju pristopov udeležencev h konkurenčnim vprašanjem, vključno z obstoječimi skupnimi značilnostmi, in k večji združljivosti teh pristopov, zlasti glede sporazumov med letalskimi prevozniki.
- (2) Posvetovanja med udeležencema kadar koli, v soglasju ali na zahtevo enega ali drugega udeleženca, da se obravnava katera koli zadeva, povezana s to prilogo, vključno s posebnimi primeri.
- (3) Vsaka pogodbenica lahko po svoji presoji povabi predstavnike drugih vladnih organov, da sodelujejo, kot je ustrezno, na sestankih ali posvetovanjih na podlagi zgornjih odstavkov 1 ali 2.
- (4) Pravočasno obveščanje o naslednjih postopkih ali zadevah, ki bi po presoji udeleženca, ki obvešča, lahko imeli pomembne vplive na konkurenčne interese drugega udeleženca:
 - a. Za Ministrstvo za promet (i) postopki za pregled vlog za odobritev sporazumov in drugih dogovorov o sodelovanju med letalskimi prevozniki, ki vključujejo mednarodni zračni prevoz, zlasti za antitrustovsko imuniteto, ki vključuje letalske prevoznike, organizirane po zakonih Združenih držav in Evropske skupnosti, ter (ii) prejem sporazuma o skupnem podjetju na podlagi oddelka 41720 naslova 49 Zakonika Združenih držav na Ministrstvu za promet ; ter
 - b. Za Komisijo Evropskih skupnosti (i) postopki za pregled sporazumov in drugih dogovorov o sodelovanju med letalskimi prevozniki, ki vključujejo mednarodni zračni prevoz, zlasti za povezovanje letalskih prevoznikov in druge sporazume o sodelovanju, ki vključujejo letalske prevoznike, organizirane po zakonih Združenih držav in Evropske skupnosti, in (ii) upoštevanje posameznih ali skupinskih izvzetij iz zakonodaje o konkurenci Evropske unije;
- (5) Obveščanje o razpoložljivosti in pogojih, ki urejajo tako razpoložljivost, informacij in podatkov, ki so bili vloženi pri udeležencu, v elektronski ali drugi obliki, ki bi po presoji udeleženca lahko pomembno vplivali na konkurenčne interese drugega udeleženca; ter
- (6) Obveščanje o drugih dejavnostih, povezanih s konkurenčno politiko na področju zračnega prevoza, kot se zdi ustrezno udeležencu, ki obvešča.

Člen 5

Uporaba in razkrivanje informacij

- (1) Ne glede na druge določbe te priloge se od nobenega od udeležencev ne pričakuje, da bo posredoval informacije drugemu udeležencu, če je razkritje informacij udeležencu, ki to zahteva:
 - a. prepovedano z zakoni, predpisi in praksami udeleženca, ki informacije ima; ali
 - b. bi bilo nezdržljivo s pomembnimi interesi udeleženca, ki informacije ima.
- (2) Vsak udeleženec, kolikor je mogoče, ohranja zaupnost informacij, ki mu jih je drugi udeleženec posredoval zaupno po tej prilogi, ter nasprotuje vsaki prošnji za razkritje takih informacij tretji osebi, ki je udeleženec, ki informacije posreduje, ni pooblastil za prejem informacij. Vsak udeleženec namerava obvestiti drugega udeleženca, kadar koli bi bilo za informacije, ki se predlagajo za izmenjavo v razpravah ali na kakšen drug način, lahko potrebno, da se razkrijejo v javnem postopku.
- (3) Kjer udeleženec na podlagi te priloge drugemu udeležencu zaupno posreduje informacije za namene, določene v členu 2, mora udeleženec, ki informacije prejme, te uporabljati le za te namene.

Člen 6

Izvajanje

- (1) Vsaka pogodbenica določi predstavnika, ki je odgovoren za usklajevanje dejavnosti, določenih v tej prilogi.
- (2) Ta priloga in vse dejavnosti, ki jih opravlja udeleženec na njeni podlagi,--
 - a. so namenjene za izvajanje le v obsegu, ki je skladen z vsemi zakoni, predpisi in praksami, ki veljajo za udeleženca; ter
 - b. so namenjene za izvajanje brez poseganja v sporazum med Evropskimi skupnostmi in vlado Združenih držav Amerike o uporabi zakonodaje o konkurenci.